



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ



ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

ID 2930

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	208 Агроінженерія (бакалавр)	Назва освітньої програми	Агроінженерія (2023)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. інформаційної діяльності та соціальних наук (ІС)

Викладач/викладачі

Герман Олег Михайлович, канд. іст. наук, доцент, професор кафедри інформаційної діяльності та соціальних наук, [профіль на порталі "Науковці ТНУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Формування історичної свідомості, в якій поєднуються знання і цілісне уявлення про історичний процес на українських землях, усвідомлення нерозривного зв'язку між минулим і сучасністю та місця України в контексті загальноєвропейської історії; інформаційної і правової культури; громадянської позиції та відповідальності; вміння вільно й критично мислити. Виховання моральних цінностей, соціальної активності, толерантності, шанобливого ставлення до пам'яток культури.
Формат курсу	Змішаний– курс, що передбачає проведення лекцій, практичних робіт, консультацій для кращого розуміння викладеного матеріалу і має супровід в електронному навчальному курсі системи A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово.</p>
Програмні результати навчання з ОП	<p>РН-1. Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати і демонструвати повагу до етичних принципів, своєю поведінкою впроваджувати етичні норми взаємовідносин в колективі, які сприяють досягненню виробничої мети. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі. Нцепції з метою використання у професійній діяльності.</p> <p>РН-3. Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.</p> <p>РН-10. Демонструвати повагу до етичних принципів, своєю поведінкою впроваджувати етичні норми взаємовідносин в колективі, які сприяють досягненню виробничої мети. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі.</p>
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 5; лекції — 34 год.; практичні заняття — 34 год.; самостійна робота — 82 год.;

Ознаки курсу	Рік навчання — 1; семестр — 1-2; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів — 4;
Форма контролю	Поточний контроль: тестовий модульний контроль, захист практичних робіт Підсумковий контроль: залік, 1 семестр Підсумковий контроль: екзамен, 2 семестр
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	Технічні засоби для демонстрування результатів навчання (ноутбук, проектор). Пакет програмних продуктів Microsoft Office. Текстові порадики для студентів та електронні версії авторських підручників по вивченню курсу у файлообміннику .

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс	Годин	
	<u>ОФЗО</u>	<u>ЗФЗО</u>
<p>1 семестр Лекція 1. Вступ до курсу «Історія та культура України». Давня історія людської цивілізації на території України Предмет і мета. Поняття «історія». Періодизація історії України. Історичні джерела, історіографія. Формування людської цивілізації на території України. Перші етнічні та державні утворення на території України. Походження слов'ян та історичні корені українського народу</p>	2	
<p>1 семестр Лекція 2. Княжа доба Виникнення і становлення Давньоруської держави. Київська держава за часів перших Рюриковичів. Піднесення та розквіт Київської Русі. Політична роздробленість. Історичне значення Київської Русі. Утворення, піднесення й занепад Галицько-Волинського князівства, його роль в історії України.</p>	2	
<p>1 семестр Лекція 3. Українська козацька держава Українські землі в умовах іноземної колонізації. Виникнення козацтва. (середина XIV–перша половина XVIIст.) Національно-визвольна війна українського народу 1648-1657 рр. Створення козацько-гетьманської держави. Україна після смерті Б.Хмельницького. Доба Руїни. Внутрішня та зовнішня політика гетьмана І. Мазепи. Перша українська конституція. Колоніальна політика Російської імперії щодо України у XVIII ст. Остаточна ліквідація української автономії. Особливості розвитку Правобережної України. Поділи Польщі та їх значення.</p>	2	
<p>1 семестр Лекція 4. Україна в імперську добу: кін. Х VII І - початок ХХ ст . Нова геополітична ситуація в Європі. Особливості розвитку економіки в Україні. Реформи Олександра II. Соціально-економічний розвиток західноукраїнських земель. Політика освіченого абсолютизму Габсбургів. Революція 1848 р. та її значення для Західної України. Суспільно-політичний рух у др. пол. ХІХ – на поч. ХХ ст. Створення перших політичних партій.</p>	2	
<p>1 семестр Лекція 5. Українська революція 1917-1921рр.: відродження української державності. Лютнева революція в Росії та її значення для України. Утворення Української Центральної Ради. Боротьба за владу в Україні в листопаді 1917 – лютому 1918 рр. Проголошення радянської влади у Харкові. Війна радянської Росії проти УНР.</p>	2	
<p>1 семестр Лекція 6. Радянський період в історії України Вхідження України до СРСР. Політика українізації. Політичні репресії 20-30 рр. ХХ ст. Галичина, Буковина та Закарпаття в міжвоєнний період. Українське питання напередодні та на початку Другої світової війни. Напад фашистської</p>		

Німеччини на Радянський Союз. Окупаційний режим в Україні. Рух опору. Звільнення українських земель від фашистських загарбників. Наслідки Другої світової війни для України. Особливості повоєнної відбудови, адміністративно-територіальні зміни та суспільно-політичне життя. Україна у 1950-х – 1980-х рр.: наростання кризових явищ.

2

1 семестр Лекція 7. Становлення незалежної України «Перебудова» та проголошення незалежності України. Державотворчі процеси у 1990-х – на початку 2000-х рр. « Помаранчева революція » та її наслідки. Революція гідності як пік суспільно-політичної кризи. Переростання суспільно-політичної кризи в Україні у воєнно-політичну. Вплив Революції гідності на політичну та правову культуру українського суспільства.

2

1 семестр Лекція 8. Україна в умовах гібридної війни Зміст і поняття «гібридної війни». Перші прояви гібридної війни Росії проти України. Збройна агресія Росії. Дипломатична та інформаційна війна. Основні тенденції суспільного розвитку України в 2014-2024 рр. Основні загрози безпеці та проблеми України в соціально-економічній сфері. Нові тенденції у міжнародних відносинах. Україна на сучасному етапі: здобутки, проблеми і перспективи.

2

2 семестр Лекція 1 (9) Сутність поняття культури. Феномен української культури. Культура стародавньої України

Сутність поняття культури, її функції та форми. Феномен української культури. Поняття національного типу культури та його особливості в Україні. Специфічні риси української ментальності. Первісна (архаїчна) культура та її головні риси. Найдавніші пам'ятки. Мистецтво доби палеоліту на території України. Трипільська культура та її здобутки. Взаємовплив культур (скіфська, антична, слов'янська) на праукраїнських землях. Культура антів.

2

2 семестр Лекція 2 (10) Особливості культури Київської Русі та Галицько-Волинської держави Поняття та періодизація середньовічного типу культури на теренах Західної та Східної Європи. Головні ознаки культури періоду Київської Русі. Етнокультурні риси українського середньовіччя. Християнсько-язичницький синкретизм як його світоглядна основа. Особливості релігійного життя. Початок писемності, освіти і наукових знань. Архітектурні пам'ятки. Монументальний живопис, станкові твори та мініатюри. Народна культура Київської Русі. Особливості культурного розвитку в Галицько-Волинській державі. Давньоруська культурна спадщина у східноєвропейському ареалі культурних традицій.

2

2 семестр Лекція 3 (11) Культурні традиції українського Ренесансу. Культура козацько-гетьманської доби (XIV – XVIII ст.)

Ренесанс в європейській культурі: загальна характеристика, ідейні та естетичні засади. Особливості розвитку української культури в епоху Відродження. Спадкоємність культури Київської Русі та творче осмислення нових цінностей західноєвропейського Ренесансу в

українській культурі. Утвердження гуманістичних ідей в умовах релігійного протистояння. Братський рух та його культурні здобутки. Києво-Могилянська колегія (академія). Життя і творчість Г. Сковороди. Нові явища в галузі церковної культури: перекладна та полемічна література, греко-православне богослужіння. Утвердження бароко в українській культурі. Козацька культура. Духовне життя українців. 2

2 семестр Лекція 4 (12) Епоха просвітництва та романтизму в Україні (кін. XVIII ст. – I пол. XIX ст.). Особливості культурного розвитку України кін. XVIII ст. – I пол. XIX ст. Становлення національної свідомості. Становлення освітньої системи в Україні. Українське Просвітництво. Розвиток науки. Розвиток літератури та основні творчі методи і жанри. Музична та театральна культура. Стильова своєрідність архітектурного й образотворчого мистецтва. Поява класицизму. Духовна культура українського народу. 2

2 семестр Лекція 5 (13) Українська культура на шляху національного відродження (др. пол. XIX ст. – поч. XX ст.). Доба національно-культурного Відродження та її особливості. Народно-побутова культура та її роль у збереженні національно-культурних традицій. Формування української інтелігенції та громадсько-просвітницька діяльність українських товариств. «Українська ідея» як культурна парадигма. «Криза мистецтва» на рубежі XIX – XX ст.: модернізм. Освітній, науковий і технічний рівень в Україні початку новітньої доби. Неоромантична гуманістична концепція особистості в українській літературі. Питання про національну ідею. Творчі здобутки корифеїв українського театру. Розвиток музичної культури. Модернізм в архітектурі, скульптурі та малярстві. Особливості українського модерну 1900-1910 рр. Українське мистецтво у роки визвольних змагань. Діяльність меценатів та їх вплив на розвиток культури. 2

2 семестр Лекція 6 (14) Розвиток культури України в умовах тоталітарного режиму Різноманітність та складність культурних явищ у XX ст. Українське національно-культурне відродження 20-х років. Особливості розвитку культури України в умовах тоталітарного режиму. Національна культура в умовах панування радянської ідеології 30-х – 50-х років. Соцреалізм як тип тоталітарної культури. Культура України під час кризи радянської системи (60 – 80-ті роки). Український кінематограф. 2

2 семестр Лекція 7 (15) Провідні тенденції розвитку сучасної української культури Особливості розвитку української культури після проголошення незалежності. Літературні новації. Художній світ техногенної цивілізації. Естетика модернізму. Постмодерністська модель світу в українській та світовій інтерпретаціях. Постмодернізм як плюралізм стильових напрямів в українському мистецтві. Характерні риси українського постмодерну та їх прояви в українській 2

культури. Нове національно-культурне відродження в добу становлення незалежності України. Шляхи та форми впливу інших культур на культурний процес в Україні.

2 семестр Лекція 8 (16) Внесок діаспори в розвиток української культури
Сутність культурної та етнічної ідентичності. Джерела та етапи формування української діаспори. Духовна консолідація українців у діаспорі. Збереження етнонаціональної культури українцями в діаспорі. Художня культура української діаспори. Визначні культурні діячі українського походження за кордоном, їх здобутки та внесок у світову спадщину. 2

2 семестр Лекція 9 (17) Інформаційна культура в Україні.
Сутність і зміст феномену «інформаційна культура». Основні компоненти інформаційної культури. Проблеми розвитку інформаційної культури в Україні. Особливості сучасних ІКТ в Україні. Формування інформаційної культури особистості як умова успішної адаптації людини до життя в інформаційному суспільстві. 2

РАЗОМ: 34

Практичні заняття (теми)

Годин
ОФЗО ЗФЗО

1 семестр. Практичне заняття 1. Давня історія людської цивілізації на території України.
Питання для обговорення 1. Визначте час появи та охарактеризуйте розселення і діяльність людей кам'яного віку на території сучасної України. 2. Розкрийте феномен «Кам'яної Могили». 3. Охарактеризуйте суспільне, господарське та духовне життя хліборобських племен Трипільської культури. 4. Охарактеризуйте розселення людей на українських землях у період бронзового віку. 5. Кіммерійська доба у Північному Причорномор'ї. 6. Скіфія. Сарматія. Античні міста Північного Причорномор'я. 7. Слов'яни під час Великого переселення народів. Питання, які були винесені на самостійне опрацювання: 8. Дайте загальну характеристику політичного, суспільного та культурного побуту слов'ян. 9. З'ясуйте роль та значення впливу і взаємозв'язку античної цивілізації у Північному Причорномор'ї та Приазов'ї на місцеве населення: їх культуру, побут, заняття. 2

1 семестр. Практичне заняття 2. Княжа доба
Питання для обговорення 1. Проаналізуйте передумови виникнення держави Київська Русь, визначте місце і роль Києва та полянського князівства у становленні державності слов'ян. З'ясуйте походження назви «Русь». 2. Визначте основні етапи розвитку Київської Русі і дайте стисло характеристику кожному з них. 3. Проаналізуйте реформи Володимира Великого і Ярослава Мудрого та їх наслідки в політичному,

культурному та соціально-економічному житті держави. 4. Визначте роль та місце Київської Русі у міжнародній політиці того часу. 5. Проаналізуйте причини та наслідки феодальної роздробленості. 6. Проаналізуйте причини, що сприяли виникненню та посиленню Галицько-Волинського князівства. 8. Охарактеризуйте Галицько-Волинську державу періоду правління Данила Галицького. Питання, які були винесені на самостійне опрацювання: 9. Охарактеризуйте боротьбу руських князівств проти монголо-татар і розкрийте значення та наслідки цієї боротьби. 10. Розкрийте особливості політичного та соціально-економічного розвитку Галицько-Волинської держави. 11. Визначте роль Київської Русі й Галицько-Волинської держави у формуванні української народності й державності.

2

1 семестр. Практичне заняття 3. Українська козацька держава Питання для обговорення 1. Охарактеризуйте політичне становище українських земель в кінці XIV - XVI ст. 2. Розкрийте суть та наслідки Брестської унії 1596 р.? 3. Проаналізуйте причини, що обумовили виникнення козацтва. З'ясуйте територію, умови і джерела формування. 4. Проаналізуйте основні причини та привід до початку Визвольної війни 1648-1657 рр. 5. Охарактеризуйте формування Козацької держави: територію, адміністративно-територіальний устрій, органи влади, господарсько-фінансова політику. 6. Проаналізуйте чому період після смерті Б.Хмельницького дістав назву «Руїна»? 7. Проаналізуйте внутрішню та зовнішню політику гетьмана І. Мазепи. 8. Проаналізуйте суть та значення Конституції Пилипа Орлика. Питання, які були винесені на самостійне опрацювання: 9. Проаналізуйте які ознаки державності мала Запорозька Січ? 10. Охарактеризуйте воєнне мистецтво козаків. 11. Охарактеризуйте колоніальну політику Російської імперії щодо України у XVIII ст. 12. З'ясуйте причини ліквідації Запорізької Січі у 1775 р. 13. Проаналізуйте особливості розвитку Правобережної України. 14. З'ясуйте які українські землі увійшли до складу Російської та Австрійської імперії.

2

1 семестр. Практичне заняття 4. країна в імперську добу: кін. XVIII - початок XX ст. Питання для обговорення 1. Охарактеризуйте територіально-адміністративний устрій українських земель у складі іноземних держав. 2. Проаналізуйте суспільно-політичне становище та соціально-економічний розвиток українських земель в першій половині XIX ст. під владою Російської імперії. 3. Проаналізуйте становище українських земель в складі Австрійської імперії пер. пол. XIX ст. 4. Охарактеризуйте початок національного відродження. Кирило-Мефодіївське товариство. 5. Проаналізуйте реформи 60-70-х років XIX ст. в Російській імперії, їх економічні, політичні та соціальні наслідки. 6. Розкрийте значення революції 1848 р. Охарактеризуйте піднесення суспільно-політичного та національного руху на західноукраїнських землях в 2-й пол. XIX ст. 7. Охарактеризуйте посилення національного та соціально-політичного рухів на українських землях у кінці XIX – на початку XX ст. Питання, які були винесені на самостійне опрацювання: 8. З'ясуйте які причини сприяли швидкому економічному розвитку України в XIX

2

ст.? 9. Порівняйте становище українців у Австро-Угорській та Російській імперіях. Які можна виділити відмінності? 10. Коли виникли громади та яку роль вони відіграли в національному відродженні України? 11. Які суспільно-політичні течії діяли на західноукраїнських землях? Порівняйте їх напрямки діяльності. 12. Початок Першої світової війни. Головні воєнні дії на території України. Український

1 семестр. Практичне заняття 5. Українська революція 1917-1921 рр.: відродження української державності. Питання для обговорення 1. Охарактеризуйте Лютневу революцію в Росії і розвиток політичних подій в Європі. 2. Проаналізуйте внутрішню політику Центральної Ради, її стосунки з Тимчасовим урядом. Охарактеризуйте I, II, та III універсали Центральної Ради. 3. 2
Розкрийте плани більшовицької Росії щодо УНР. 4. Розкрийте значення IV Універсалу Центральної Ради, який проголосив незалежність УНР. Визначте успіхи та прорахунки Центральної Ради у державотворчій діяльності.

1 семестр. Практичне заняття 6. 1 Охарактеризуйте Українську державу часів П. Скоропадського, визначте здобутки та прорахунки геьманського уряду. 2. Проаналізуйте воєнно-політичну ситуацію в Україні наприкінці 1918 – на початку 1919 рр. Охарактеризуйте заходи Директорії у сфері державного будівництва. 3. Висвітліть обставини проголошення ЗУНР та організацію держави, охарактеризуйте її внутрішню і зовнішню політику. Питання, які були винесені на самостійне опрацювання: 4. Чому квітень-червень 1917 року можна схарактеризувати як початок створення української державності? 5. При якому національному уряді України було досягнуто найбільших успіхів у державному будівництві? 6. Проаналізуйте боротьбу за владу в Україні у 1919-1921 рр. 7. Проаналізуйте причини втрати Україною своєї незалежності та розкрийте значення національно-демократичної революції 1917-1921 рр. 2

1 семестр. Практичне заняття 7. Становлення незалежної України Питання для обговорення 1. Охарактеризуйте суспільно-політичні та соціально-економічні процеси періоду перебудови в Україні. 2. Висвітліть процес становлення незалежної держави: формування законодавчої та виконавчої влади, війська, силових структур, прийняття Конституції. 3. Проаналізуйте основні тенденції політичного життя та соціально-економічного розвитку України у 90-ті роки – на початку XXI ст. 4. Розкрийте причини, основні події та наслідки “Помаранчевої революції”. 5. 2
Проаналізуйте передумови, причини, основні етапи та наслідки Революції гідності. 6. Визначте вплив Революції гідності на політичну та правову культуру українського суспільства. Питання, які були винесені на самостійне опрацювання: 7. Революція гідності як пік суспільно-політичної кризи. 8. Охарактеризуйте процес переростання суспільно-політичної кризи в Україні у воєнно-політичну. 9. Проаналізуйте сучасні політичні партії та блоки в Україні. 10. Визначте пріоритетні напрями сучасної зовнішньої політики України.

1 семестр. Практичне заняття 8. Україна в умовах гібридної війни Питання для обговорення 1. Проаналізуйте зміст і поняття «гібридної війни». Вкажіть основні методи ведення. 2. Розкрийте перші прояви гібридної війни Росії проти України. 3. Охарактеризуйте особливості російської «гібридної» агресії проти України. 4. Проаналізуйте основні тенденції суспільного розвитку України в 2014-2019 рр. 5. Охарактеризуйте нові тенденції у міжнародних відносинах. 6. Проаналізуйте розвиток України на сучасному етапі. Розкрийте основні здобутки, проблеми і перспективи. Питання, які були винесені на самостійне опрацювання: 7. Проаналізуйте російсько-українське економічне протистояння у 2014-2024 рр. 8. Сформулюйте й аргументуйте власну точку зору щодо перспектив економічного, політичного і соціального розвитку України.

2

2 семестр практичне заняття 1. (9).

1. У чому проявляється феномен культури? Природа і культура в матеріальному й духовному світі. Функції і види культур.
2. Розкрийте місце в українській культурі видатних діячів періоду Княжої Русі.
3. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «національна культура» і «ментальність».
4. Пов'язь та відмінності між цивілізацією та культурою? Трипільська культура на теренах теперішньої України.
5. Розкрийте місце в українській культурі видатних діячів пори українського ренесансу.
6. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «народні ремесла» і «народні промисли».
7. Антична культура і її вплив на культуру України. Чи можна створити власну культуру шляхом насилля? Чому Рим і досі є центром світової культури?
8. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних поетів: Василь Стус, Василь Симоненко, Ліна Костенко.
9. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «обряди», «звичаї» і «традиції».
10. Поясніть чи насправді культура епохи Середньовіччя занепадницька, а Відродження – суцільний розквіт? Яких ви знаєте видатні діячів культури цього часу. Український ренесанс. З чим прийшов у культуру світу Новий час?
11. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів: монах Нестор Літописець, гетьман Іван Мазепа, поетеса Іванна Блажкевич.
12. Дайте означення і пояснення культурологічному терміну: «стилі в мистецтві».

2

2 семестр практичне заняття 2. (10).

1. Які є тенденції самотності культур різних народів? Як зберегти культурну неповторність країни у світі загальних штампів та глобалізаційних процесів?
2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних співаків – Соломія Крушельницька та Дмитро Гнатюк

3. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «національна культура» і «професійна культура».
4. Якою є нинішня культура і які тенденції її майбутнього? Масова культура, це – сходження чи падіння? Новітні технології та мистецьке життя сьогодення. Якою буде культура завтрашнього дня? Чи мислимий світ без культури?
5. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних кінодіячів: Сергій Параджанов, Юрій Ільєнко, Іван Миколайчук.
6. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «мистецтво та його види».
7. Як ви можете розкрити сутність духовної культури? Форми, види і прояви духовної культури. Мистецтво і релігія. Особливості іконопису. Дохристиянська духовна культура. Творіння сакрального мистецтва. Мистецтво у релігії та релігія у мистецтві.
8. Розкрийте місце в українській культурі таких відомих пісенних творців: співак Назарій Яремчук, композитор Володимир Івасюк, поет Володимир Вихрущ.
9. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «ментальність» і «нація».

2

2 семестр практичне заняття 3. (11).

1. У чому проявляється особливість культури Київської Русі? Культурне життя слов'янських племен на княжих землях. Зміни культурологічних акцентів після хрещення у Дніпрі. Пам'ятки цієї історичної доби.
2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних художників: Іван Марчук, Катерина Білокур, Богдан Ткачик.
3. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «патріотизм» і «націоналізм».
4. Становлення українського письма та виокремлення української мови у XIII-XVст. Просвітництво в Україні у XV-XVIст. Братства і школи та їх місце в утвердженні української культури.
5. Розкрийте місце в українській культурі таких відомих митців: співаки Софія Ротару і Святослав Вакарчук та актор Мирослав Коцюлим.
6. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «романський стиль» і «готика».
7. Розкрийте особливості української культури в час козацької державності. Пісенна і музична культура України тої пори.
8. Розкрийте місце в українській культурі таких відомих літературних і громадських діячів: Іван Драч, Дмитро Павличко.
9. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «бароко» і «модернізм».
10. У чому проявлявся характер української культури у XIX столітті. Чи мислима Україна без Тараса Шевченка? "Просвіта" й НТШ та їх місце у розвитку української культури.

2

11. Розкрийте місце в українській культурі видатних художників: Тетяна Яблонська і Олесь Маляр та письменника Уласа Самчука.

12. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «живопис» і «скульптура».

2 семестр практичне заняття 4. (12).

1. Якою була культура України у роки УНР та ЗУНР? Мистецькі надбання січових стрільців та вояків визвольних змагань. Місце серед них авторів та митців Тернопілля.

2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів театру і кіно: Лесь Курбас, Олександр Довженко, Володимир Ячмінський.

3. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «архітектура» і «музика».

4. Яких структурних змін зазнала українська культура в роки перебування у Радянському Союзі? Мистецькі та національні здобутки і втрати в часи СРСР.

5 Розкрийте місце видатного діяча української культур Тараса Шевченка. Місце в літературному процесі сучасних письменників Петра Сороки і Євгена Безкоровайного.

6. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «театр і хореографія».

7. Як українська культура впливає на світові тенденції та світова культура на самобутність української? Внесок українських митців у світову скарбницю культури.

8. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних письменників: Леся Українка, Ольга Кобилянська, Леся Романчук.

9. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «кінематограф» і «телебачення».

10. У чому проявляється значимість «шістдесятників» у відродження української культури та утвердження національної самобутності нашого народу?

11. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів: композитори Семен Гулак-Артемівський та Микола Лисенко і краєзнавець Ігор Герета.

12 Дайте означення і пояснення наступним термінам: «балет» і «циркове мистецтво».

2

2 семестр практичне заняття 5. (13). ТЕМА 16.

1. Які досягнення та проблеми культури отримала України в період 70–80 років ХХ століття? Як розуміти термін: «Роман «Собор» Олесь Гончара розбудив національний дух народу»?

2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних літераторів: Іван Франко, Василь Стефаник, Володимир Гнатюк.

3. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «література» і «декоративно-ужиткове мистецтво».

ТЕМА 17.

1. Як проходив процес відродження самобутності української культури у 90-тих роках ХХ століття? Вихід у світ та повернення заборонених імен і творів. Перший фестиваль української молодіжної пісні «Червона рута».
2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів: філософ Григорій Сковорода, літератори Георгій Петрук-Попик і Роман Гром'як.
3. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «графіті» і «комп'ютерна графіка».
4. Де і якою є нині культура України? В чому проявляються вагомні здобутки і де знаходяться загрозові тенденції?
5. Розкрийте місце в історії таких видатних діячів української культури: історик Михайло Грушевський, актори В'ячеслав Хім'як і Марія Гонта.
6. Дайте означення і пояснення наступним термінам «дизайн» і «ергономіка».

2 семестр практичне заняття 6. (14).

1. Чим відрізняється народне мистецтво від професійного? Чи має майбутнє книжкова продукція? Яке минуле й сьогоднішня літератури? Відомі вам літератори Тернопільського краю.
2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних літературних діячів: Юрій Федькович, Євген Дудар, Богдан Бастюк.
3. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «генеологія», «геральдика», «родове древо».
4. Як би ви пояснили слова В. Шекспіра «Життя – театр, а в ньому ми актори»? Декілька штрихів до портрету тернопільського театрального життя.
5. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів культури: композитори Максим Березовський та Дмитро Бортнянський, театралознавець Михайло Форгель.
6. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «сюрреалізм» і «абстракціонізм».
7. Чи насправді ми є найспівучіша нація? Яких діячів музичного мистецтва ви знаєте? Як ви означите поняття: музика настрою, пісенна композиція, класичне оркестрування і модерне звукотворення.
8. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних письменників: Михайло Коцюбинський, Богдан Лепкий, Олекса Корнієнко.
9. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «постмодернізм» і «масова культура».

2 семестр практичне заняття 7. (15). ТЕМА 22.

1. Що ви вкладаєте у розуміння терміну «екранна культура»? Чи існує сьогодні українське кіно? Телевізія, це шлях вгору чи вниз? Зараз маємо в кінотеатрах зображення 3Д, 5Д. Що буде далі?
2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів у царині слова: Григорій Квітка-Основ'яненко, Маркіян Шашкевич, Богдан Мельничук.

3. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «русифікація» та «пацифікація».
- 4 Як ви розумієте слова: «Архітектура, це – застигла в будівлі музика»? Які відомі вам стилі та напрямки розвитку архітектури? Особливості української архітектури.
- 5 Розкрийте місце в українській культурі таких видатних літераторів й політичних діячів: Олена Теліга, Олег Ольжич, Михайло Левицький.
6. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «реалізм» та «імпресіонізм».
7. Який зміст ви вкладаєте у слова «образотворче мистецтво»? Види образотворчого мистецтва. Майстри образотворчого мистецтва світу й України та їх твори.
8. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів мистецтв: Микола Хвильовий, Михайло Бойчук, Ярослав Омелян .
9. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «мораль», «етика», «етикет».

2

2 семестр практичне заняття 8 . (16). ТЕМА 25.

1. Художня творчість у техніці та дизайн. Культура праці. Культура технічного конструювання і ергономіка.
2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів мистецтва: композитор Олександр Білаш і поети Андрій Малишко та Степан Будний.
3. Дайте означення і пояснення терміну «сакральне мистецтво».
4. Розкрийте значення для культури людини родинного виховання. Сімейні обрядові дійства та культура родинних взаємин.
5. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних поетів: Павло Тичина та Максим Рильський, Василь Ярмауш.
6. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «іконопис» та «фольклор».
7. Які існують відмінності й чим вони спонукані у пошитті одягу в різних частинах України , відмінності житлобудування й народної кухні.
8. Розкрийте місце в українській культурі таких відомих митців: співаки Руслана Лижичко та Олег Скрипка й художник Євген Удін.
9. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «епіграми» та «епітафії».

2

2 семестр практичне заняття 9 . (17). ТЕМА 28.

1. Як створити людині світле свято душі? Народні вірування і культові ритуали. Християнство, як духовний прояв високої моралі та культури. Великдень і Різдво, як найбільші свята в Україні.
2. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів мистецтв: літератори Олесь Гончар, Микола Вінграновський, Василь Симоненко.
3. Дайте означення і пояснення наступному культурологічному терміну: «поетичний кінематограф».

4. Які існують відмінності звичаїв, обрядів і традицій в різних регіонах України? Культурна спадщина народу в прикметах, прогнозниках та календарях.
5. Розкрийте місце в українській культурі таких відомих митців: письменники брати Капранови й Оксана Забужко та художник Ярослав Новак.
6. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «мова», «мовлення», «риторика».
7. В чому проявляється культура ділової людини? Мистецтво і психологія управлінської діяльності. Інтелігентність.
8. Розкрийте місце в українській культурі таких видатних діячів мистецтва: Богдан Ступка, Мирослав Скорик, Богдан Андрушків.
9. Дайте означення і пояснення наступним термінам: «національне відродження» і «матеріальна етнокультура».

2

РАЗОМ: 34

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

Інформаційні джерела для вивчення курсу

Сергій Плохій "БРАМА ЄВРОПИ" (історія України від від скіфських воєн до незалежності), Харків, "Фоліо", 2018
Юрій Мицик "ІСТОРІЯ УКРАЇНИ", Київ, "Кліо", 2015
Микола Лазарович "Коротка Історія України", Тернопіль, "Богдан", 2011
Олег Герман "Україна без гриму", Тернопіль, "Джура", 2019
Тетяна Гриценко "Культурологія", Київ, "Центр навчальної літератури", 2011
Василь Шейко "Історія української культури", Київ, "Знання", 2012
Олег Герман "Храм культури", Тернопіль, "Джура", 2020

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі ІС. Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Семестр 1

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Теоретичний курс	Практичне завдання	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
18	20		17	20		10	15	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів			
Тема 1	Практичне заняття №1	5	Тема 5	Практичне заняття №5	5			
Тема 2	Практичне заняття №2	5	Тема 6	Практичне заняття №6	5			
Тема 3	Практичне заняття №3	5	Тема 7:	Практичне заняття №7 Т	5			
Тема 4	Практичне заняття №4	5	Тема 8:	Практичне заняття №8	5			

Семестр 2

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Теоретичний курс	Практичне завдання	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
17	20		18	20		15	10	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів			

Тема 1	Практичне заняття №1	5	Тема 5	Практичне заняття №5	4			
Тема 2	Практичне заняття №2	5	Тема 6	Практичне заняття №6	4			
Тема 3	Практичне заняття №3	5	Тема 7	Практичне заняття №7	4			
Тема 4	Практичне заняття №4	5	Тема 8	Практичне заняття №8	4			
			Тема 9	Практичне заняття №9	4			

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ІС, протокол №1 від «25» серпня 2023 року.